

Nr 56.

Ankom till riksdagens kansli den 1 april 1927 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om rätt för två musikedirektörer vid armén att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna sig viss tjänstetid.

(1:a avd.)

Uti en av herr *C. Lovén* inom andra kammaren väckt motion (nr 38) har hemställts, att riksdagen måtte medgiva, att musikedirektörerna vid Svea ingenjörkår *S. D. Lindeberg* och vid Kungl. Livregementets grenadjärer *G. M. V. Björkquist* måtte för uppflyttning i löneförmåner enligt 11:e löneklassen få tillgodoräkna sig den tjänstetid de innehaft, *Lindeberg* fr. o. m. den 1 juli 1916 och *Björkquist* fr. o. m. den 2 juli 1909.

I fråga om de skäl, motionären anført till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som med stöd av § 46 riksdagsordningen inhämtat yttrande över motionen från försvarsväsendets lönenämnd, vilket yttrande såsom bilaga är fogat vid detta utlåtande, ansluter sig till de av lönenämnden anförda synpunkterna och får sålunda avstyrka motionen.

Utskottet hemställer alltså,

att herr *Lovéns* förevarande motion II: 38 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 1 april 1927.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 53.

Bil.

Till riksdagens statsutskott.

Sedan försvarsväsendets lönenämnd den 11 februari 1927 av Kungl. Maj:t anbefallts avgiva yttrande över en inom andra kammaren väckt motion, nr 38, om rätt för musikdirektörerna S. D. Lindeberg och G. M. V. Björkquist att för uppflyttning i löneförmåner tillgodoräkna sig viss tjänstetid, får lönenämnden i ärendet anföra följande.

I motionen hemställes, att riksdagen måtte medgiva, att musikdirektörerna S. D. Lindeberg vid Svea ingenjörkår och G. M. V. Björkquist vid Livregementets grenadjärer måtte för uppflyttning i löneförmåner enligt 11:e löneklassen få tillgodoräkna sig den tjänstetid de innehaft, Lindeberg fr. o. m. den 1 juli 1916 och Björkquist fr. o. m. den 2 juli 1909.

Såsom i motionen uppgives, hava dessa frågor tidigare varit föremål för Kungl. Maj:ts prövning. Med avseende härå torde böra erinras om följande.

Vad först angår *Lindeberg*, anförde han i ansökning den 17 mars 1922 bl. a.: Lindeberg, som vore född den 12 juni 1878, kom i kronans tjänst såsom trumslagare vid Andra livgardet den 22 januari 1889. Efter att hava erhållit avsked från nämnda regemente blev han sedermera den 31 januari 1901 konstituerad till musiksergeant vid Västernorrlands regemente. I denna befattning kvarstod han, till dess han den 31 december 1902 konstituerades såsom musiksergeant av 1:a klass vid fortifikationen. Uti sistnämnda grad uppbar han lön, till dess han den 9 februari 1921 utnämndes till musikfanjunkare vid fortifikationen. Före sistsagda dag hade han emellertid varit placerad såsom äldste musikunderofficer vid fälttelegrafkåren fr. o. m. den 1 juli 1916 till den 1 april 1921, då han placerades vid Göta ingenjörkår. Under tiden hade han, som den 30 maj 1913 avlagt musikdirektörsexamen, vidare den 18 oktober 1917 utnämnts till musikunderlöjtnant i fortifikationen. Den tjänst, han under tiden 1 juli 1916—1 april 1921 förrättat såsom äldste musikunderofficer vid fälttelegrafkåren, borde enligt hans förmenande anses likvärdig med det arbete, som han hade att utföra såsom musikledare vid Göta ingenjörkår. Han hemställde därför att få för uppflyttning till 11:e löneklassen tillgodoräkna angivna tid.

I anledning av Lindebergs ansökan anförde arméförvaltningens civila departement i yttrande den 31 mars 1922 bl. a., att enligt fastställd organisation någon musikfanjunkarebeställning icke funnes avsedd för fälttelegrafkåren, samt att det därför syntes kunna förutsättas, att de göromål, som ålegat Lindeberg under hans tjänstgöring såsom musikledare vid nämnda kår, icke, vare sig till omfattning eller beskaffenhet, varit likvärdiga med dem, som åläge musikfanjunkare på stat. Civila departementet hemställde därför, att ansökningen icke måtte föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Försvarsväsendets lönenämnd hemställde i utlåtande den 6 maj 1922, att ansökningen icke måtte bifallas.

Kungl. Maj:t fann enligt beslut den 26 maj 1922 ansökningen icke kunna bifallas.

Vad därefter beträffar *Björkquist*, anförde han i ansökning den 27 oktober 1921 bl. a.: Björkquist, som vore född den 28 september 1877, kom i kronans tjänst såsom övertaligt spel vid Svea livgarde den 5 november 1891. Efter att där hava avancerat till vicekorpral erhöi han avsked den 30 september 1898. Sedermera inträdde han i nuvarande Livregementets grenad-

järer, i vilket regemente han konstituerades till sergeant den 25 juni 1900 och, sedan han den 11 december 1902 avlagt musikdirektörsexamen, till fanjunkare den 1 oktober 1903. Den 4 juni 1909 förordnades han att tjänstgöra såsom musikledare vid regementet mot åtnjutande av sergeants av 1:a klass löneförmåner och med samma skyldigheter, som voro stadgade för musikfanjunkare. Först den 11 maj 1915 blev han, efter att hava den 1 januari 1912 utnämnts till regementstrumslagare med skyldighet att uppehålla befattningen såsom musikledare och den 23 februari 1912 utnämnts till musikunderlöjtnant i nämnda regemente, utnämnd till musikfanjunkare vid samma regemente. Han hemställde därför att få tillgodoräkna sig tiden fr. o. m. den 4 juni 1909 för uppflyttning i löneklass såsom musikfanjunkare.

Arméförvaltningens civila departement anförde i yttrande den 30 december 1921 i anledning av Björkquists ansökning bl. a.: Jämlikt tjänstgöringsreglementet för armén syntes vara förutsatt, att såsom musikledare skulle kunna placeras även annan musikunderofficer än musikfanjunkare. På grund härav och då Björkquist under tiden från den 4 juni 1909 och intill utnämningen till musikfanjunkare den 11 maj 1915 åtnjutit allenast de mot musiksergeantsbeställning svarande avlöningsförmåner, funne sig departementet icke kunna tillstyrka bifall till ansökningen.

Försvarsväsendets lönenämnd anförde i utlåtande den 6 maj 1922, såvitt nu är i fråga, att lönenämnden ansåge sig, på de av civila departementet anförda skäl, böra hemställa, att Björkquists ansökning icke måtte bifallas.

Kungl. Maj:t fann enligt beslut den 26 maj 1922 icke heller ifrågavarande ansökning kunna bifallas.

Såsom av det föregående framgår, råder överensstämmelse mellan förevarande båda fall därutinnan, att såväl Lindeberg som Björkquist, den förre under tiden 1 juli 1916—9 februari 1921 och den senare under tiden 4 juni 1909—11 maj 1915, mot åtnjutande av sergeants av 1:a klass löneförmåner tjänstgjort såsom musikledare, Lindeberg vid fälttelegrafkåren och Björkquist vid Livregementets grenadjärer. Å andra sidan förete dessa fall sinsemellan den olikheten, att såsom musikledare vid fälttelegrafkåren icke var avsedd högre beställningshavare än sergeant, medan däremot å Livregementets grenadjärer stat en musikfanjunkarebeställning fanns uppförd.

Med hänsyn till sistnämnda olikhet, synes det nödvändigt att här upptaga föreliggande båda tillgodoräkningsfrågor var för sig.

Vad härvid först angår *Lindeberg*, är att märka, att han i sammanhang med sin utnämning till musikfanjunkare överflyttades från fälttelegrafkåren, för vilken, såsom nämnts, icke någon musikfanjunkarebeställning var avsedd, till Göta ingenjörkår, beträffande vilken så åter var förhållandet. Anledningen till berörda olikhet i musikorganisationen vid dessa båda truppförband var givetvis den, att musikkåren vid fälttelegrafkåren till numerären betydligt understeg musikkåren vid Göta ingenjörkår. Detta förhållande synes också böra vara avgörande vid bedömandet av frågan, om tjänsten vid fälttelegrafkåren kan anses hava varit likvärdig med tjänsten vid nämnda ingenjörkår. Det vill förefalla lönenämnden, att svaret på denna fråga utan tvekan måste utfalla i den riktning, arméförvaltningens civila departement och lönenämnden i sina förenämnda yttranden till Kungl. Maj:t angivit och Kungl. Maj:ts beslut också gått.

Vidkommande därefter *Björkquist*, förrättade han under den tid, varom i ärendet är fråga, tjänst såsom musikledare dels på grund av särskilt förordnande och dels i egenskap av regementstrumslagare. Denna tjänst förrättades vid det truppförband, där han sedermera blev musikfanjunkare med

enahanda göromål. Lönenämnden har sig icke bekant, av vilken anledning musikledarskapet under angivna tid, för vilken dock en musikfanjunkarebeställning fanns uppförd å truppförbandets stat, ordnades på nyssnämnda sätt. Såsom arméförvaltningens civila departement och lönenämnden i sina ovanberörda utlåtanden yttrat, torde emellertid tjänstgöringsreglementet för armén icke lägga hinder i vägen för att under längre eller kortare tid placera även annan musikunderofficer än musikfanjunkare såsom musikledare. Kungl. Maj:t synes hava grundat sitt beslut på detta förhållande. Då en viss motsvarighet härtill torde förefinnas i fråga om andra befattningar, t. ex. kompanichefsbefattning, vill det ock synas lönenämnden, som om medgivandet av den ifrågasatta förmånen åt Björkqvist, även om vissa skäl kunna anföras till stöd därför, skulle kunna leda till ganska vittgående konsekvenser. Stockholm den 17 februari 1927.

KARL LEVINSON.

Gösta Ekeröth.